

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» br. 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» br. 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2018. GODINU HRVATSKE SELJAČKE STRANKE STJEPANA RADIĆA

Broj: 03-07-6-358/19
Sarajevo, 08.10.2020. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE.....	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu našeg pregleda utvrđeno je sljedeće:

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godine, utvrđeno je da je Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića finansirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	72.280,20	99,04
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	72.978,20	99,04
II	Ostali prihodi i drugo	700,00	0,96
	Izvori finansiranja (I+II)	72.978,20	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 80.518,00 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića. Skraćeni naziv stranke je HSS Stjepana Radića.

Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića je registrovana kod Općinskog suda u Travniku, rješenjem broj: 051-0-F1-12-000001 od 04.04.2012. godine.

Sjedište stanke je u Novom Travniku, Stjepana Radića bb.

Lice ovlašteno za zastupanje Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića je Anto Lozančić, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2018. godinu je Suzana Zabojski.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, organizacionu strukturu Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića čine:

- Predsjedništvo,
- 2 županijska odbora i
- 11 općinskih odbora.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića za 2018. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti terensku reviziju da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvještaja Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića u periodu od 2012. do 2017. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu i reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda finansijskih izvještaja Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića za 2017. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne evidencije o svojim prihodima i rashodima i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu, utvrđeno je da Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića nije ispoštovala sve preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

Stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića nije, u skladu sa računovodstvenim propisima i odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, uspostavila, potpune i tačne evidencije o rashodima i obavezama, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Finansijski izvještaj, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, stranka nije popunila u skladu sa članom 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka i Pravilnikom o godišnjim finansijskoim izvještajima političkih stranaka—u daljem tekstu: Pravilnik.

(1) U obrascu 3-f finansijskog izvještaja (prihodi iz budžeta) stranka je pogrešno iskazala prihode iz budžeta, na način što je prihode iz budžeta sa različitih nivoa vlasti u 2018. godini iskazala kao prihod koji je ostvarilo Predsjedništvo stranke iz budžeta Općine Novi Travnik u iznosu od 72.278,20 KM, čime je prekršila odredbe člana 19. Pravilnika.

Uvidom u izvode sa transakcijskog računa i poslovne knjige stranke utvrđeno je da je stranka u 2018. godini ostvarila sljedeće prihode iz budžeta: Općine Novi Travnik u iznosu od 6.600,00 KM, Općine Travnik u iznosu od 6.805,56 KM, Općine Gornji Vakuf-Uskoplje u iznosu od 2.016,00 KM, Općine Vitez u iznosu od 5.414,40 KM, Općine Dobretić u iznosu od 636,36 KM, Općine Kiseljak u

iznosu od 1.200,00 KM, Općine Tomislavgrad u iznosu od 1.494,00 KM, Srednjobosanskog kantona u iznosu od 36.111,88 KM i Herceg-bosanskog kantona u iznosu od 12.000,00 KM.

- (2) Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da stranka nije tačno iskazala rashode u godišnjem finansijskom izvještaju.

Uvidom u glavnu knjigu stranke utvrđeno je da su ukupni rashodi stranke u 2018. godini iznosili 81.198,31 KM, dok je stranka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu iskazala ukupne rashode u iznosu od 80.518,00 KM.

- (3) Stranka nije iskazala sve rashode u obrascima 4. (ukupni rashodi političke stranke), 4.1 (Režijsko-administrativni i ostali troškovi) i 4.2 (Troškovi propagande) finansijskog izvještaja, čime je prekršila odredbe člana 21, 22. i 23. Pravilnika.

- Stranka je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju za Predsjedništvo stranke iskazala troškove zakupa poslovnih prostora u iznosu od 31.300,00 KM.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, utvrđeno je da su troškovi zakupa poslovnih prostora koje su koristili Predsjedništvo stranke i općinski odbori stranke iskazani u jednom iznosu kao trošak Predsjedništva stranke, što je suprotno odredbama člana 22. Pravilnika.

Stranka je imala obavezu da nastale troškove rasporedi po mjestu nastanka troška, odnosno iskaže po odborima u obrascima 4.1.

Takođe, uvidom u Ugovor o zakupu poslovnih prostorija u Dobretiću zaključen sa fizičkim licem Stipanom Idžanovićem, utvrđeno je da stranka nije evidentirala i u finansijskom izvještaju nije iskazala troškove zakupa za 2018. godinu po ovom ugovoru u ukupnom iznosu od 700,00 KM.

- U toku obavljanja pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da je stranka u okviru režijsko-administrativnih i ostalih troškova iskazala i troškove koji su nastali u svrhu izborne kampanje u ukupnom iznosu od 7.352,97 KM, čime je prekršila odredbe člana 21, 22. i 23. Pravilnika.

Uvidom u izjavu utvrđeno je da je stranka u 2018. godini imala troškove kampanje u ukupnom iznosu od 7.352,97 KM, a koje je greškom iskazala u obrascu 4.1 godišnjeg finansijskog izvještaja.

Stranka je navedeni iznos troškova imala obavezu iskazati u obrascu 4.2 finansijskog izvještaja (Troškovi kampanje).

- Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da stranka po osnovu troškova dnevnica u 2018. godini isplatila novčana sredstva u iznosu od 1.000,00 KM.

S obzirom da su novčana sredstva isplaćena fizičkim licima koja nisu zaposlena u stranci, navedene isplate imaju karakter ličnih primanja, na koja stranka nije obračunala niti platila porez na dohodak i doprinose.¹

Stranka troškove i obaveze po osnovu poreza na dohodak i doprinosa na isplaćene dnevnice nije evidentirala u poslovnim knjigama, niti iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju.

- (4) Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića je u skladu sa odredbom člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka² imala obavezu da u godišnji finansijski izvještaj uključi koristi ostvarene od aktivnosti udruženja „Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine“, koje je povezano sa političkom strankom, jer je stranka članica ovog udruženja³.

¹ Stranka je izdala i naloge za službena putovanja fizičkim licima koja nisu zaposlena u stranci.

² Politička stranka obavezna je u svom izvještaju uključiti sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa političkim strankama ili su pod njenom kontrolom.

³ Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine kao udruženje promoviše političke stranke i njene članove, učestvuje u provođenju izborne kampanje i kreira programe koji su bitni samo političkim strankama, članicama ovog udruženja.

(5) Stranka u obrascu 5 (obaveze političke partije) finansijskog izvještaja nije iskazala svoje obaveze, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.

Uvidom u poslovne knjige stranke utvrđeno je da su obaveze stranke na dan 31.12.2018. godine iznosile 247,78 KM i to: dug prema dobavljačima „HT Eronet“ Mostar u iznosu od 187,63 KM i „Gudelj“ doo Vitezu iznosu od 60,15 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁴ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Hrvatska seljačka stranka Stjepan Radić je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 183.093,85 KM.

Hrvatska seljačka stranka Stjepan Radić je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu troškove propagande iskazala u iznosu od 7.352,97 KM.⁵

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj seljačkoj stranci Stjepana Radića da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne evidencije o svojim rashodima i obavezama,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da u finansijskom izvještaju iskaže koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa strankom ili su pod njenom kontrolom.*

KOMENTAR:

Hrvatska seljačka stranka Stjepan Radić nije se očitovala na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić

Revizor

Veliborka Kenjić

Pomoćnik revizora

Anela Burdžović Kapić

⁴ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

⁵ Stranka je dostavila pojašnjenje da je greškom troškove kampanje iskazala u okviru režijsko-administrativnih i ostalih troškova u iznosu od 7.352,97 KM.